

Javító –és osztályozó vizsga követelmények

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

A magyar nyelv és irodalom tantárgyból az osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli vizsgából áll. Az írásbeli és a szóbeli vizsga eredménye egyenlő arányban (50-50%) határozza meg az érdemjegyet:

50%-tól: elégséges

62,5%-tól: közepes

75%-tól: jó

87,5%-tól: jeles

Magyar irodalom

9. évfolyam

Témakörök

- ☐ Az ősi irodalom
- ☐ Az antik görög irodalom
- ☐ A római irodalom
- ☐ A középkor művészete és irodalma
- ☐ A reneszánsz irodalma
- ☐ A magyar reformáció irodalmi hagyományai

Olvasmányok, szerzők

Gilgames (részlet), Kalevala (részlet), Biblia , Homérosz: Íliász (részletek), Homérosz: Odüsszeia, Mimnermosz, Szapphó, Anakreón, Aiszkülosz, Szophoklész: Antigoné, Vergilius, Horatius, Ovidius, Augustinus: Vallomások (részletek), Jacopo da Todi: Stabat mater, Assisi Szent Ferenc: Naphimnusz, Ómagyar Mária-siralom, , Margit-legenda, Ferenc-legenda, Artus-történetek, Niebelung-ének, Vogelweide, Villon néhány balladája, Dante: Isteni színjáték (részletek) Petrarca, Boccaccio: Decameron (egy novella), Petrarca, Shakespeare: Romeo és Júlia, Janus Pannonius, Bornemisza Péter, Balassi Bálint, Sylvester János,

Fogalmak

mítosz, mitológia, monoteizmus, politeizmus, antropomorf, eposz, eposzi kellékek, hexameter, pentameter, disztichon, epigramma, ókori elégia, himnusz, anakreóni dal, bukolikus vers, kardal, dráma, dráma, tragédia, komédia, dialógus, monológ, drámai szituáció, bonyodalom, konfliktus, tetőpont, megoldás, prológos, epilógus, , ecloga, carpe diem, óda, szatíra, episztola, , allegória, planctus, misztériumjáték, passiójáték, moralitás, román és gótikus stílus, legenda, himnusz, lovageposz, lovagregény, haláltánc, ballade, terzina, humanizmus, reneszánsz, szonett, novella, shakespeare-i színház, Biblia-fordítás, zsoltár,

10. évfolyam

Témakörök

- ☐ A barokk és a klasszicizmus
- ☐ A nyugat-európai felvilágosodás
- ☐ A magyar felvilágosodás
- ☐ A romantika a világirodalomban
- ☐ A reformkor és a magyar romantika
- ☐ A nemzeti klasszicizmus / a népnemzeti irányzat
- ☐ A magyar regény változatai

Olvasmányok, szerzők

Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem, Áfium (részletek), Mikes Kelemen: Törökországi levelek (két levél), Pázmány Péter, Moliere: Tartuffe, Voltaire, Rousseau, Swift: Gulliver (részletek), Goethe: Faust I., Schiller, Bessenyei György, Kármán József: Fanni hagyományai, Kazinczy Ferenc, Csokonai Vitéz Mihály (pályakép, legalább 8 vers, Berzsenyi Dániel (pályakép, legalább 6 vers) Byron, Shelley, Keats, , Puskin: Anyegin, Katona József: Bánk bán, Kölcsey Ferenc (pályakép, prózarészletek, Himnusz (memoriter) és még két vers), Vörösmarty Mihály (pályakép, Csongor és Tünde, Szózat (memoriter) és még legalább 8 vers), Petőfi Sándor (pályakép, A helység kalapácsa, Az apostol, A XIX. század költői, Szeptember végén és még legalább 14 vers)

Fogalmak

barokk, , vitairat, barokk eposz, eposzi kellékek, miles (athleta) Christi, epizód, , fiktív levél, racionalizmus, hármasság, commedia dell'arte, klasszicista komédia, helyzet- és jellemkomikum, jellemhiba, rezonőr, racionalizmus, empirizmus, deizmus, társadalomkritika, klasszicizmus, szentimentalizmus, , levélregény, satíra, emberiségköltemény, sententia, pictura, óda, elégia, anakreóni dalok, rokokó, szimultán ritmus, helyzetdal, vígeposz, alkaioszi strófa, szapphói strófa, aszklepiádészi strófa, létösszegzés, látomás, látnok, természetkultusz, romantikus képalkotás, szubjektivitás, én-kultusz, spleen, eredetiség, romantikus történelmi regény, nemzethalál víziója, népiesség, helyzetdal, életkép, bordal, egyszerűség, természetesség, ciklus, műfaj-és stílusparódia, tájvers, költői szerep, vátesz, látomásos forradalmi költészet

11. évfolyam

Témakörök

- ☑ Arany János
- ☑ A XIX. század második felének magyar lírája és drámaköltészete
- ☑ A XIX. század második felének világirodalma
- ☑ A XIX. század második felének magyar regény-és novellairodalma
- ☑ A századvég stílusirányzatai – a klasszikus modernség a világirodalomban
- ☑ A Nyugat első nemzedéke – a klasszikus modernség a magyar irodalomban

Olvasmányok, szerzők

Arany János (pályakép, Toldi estéje, legalább 5 ballada és legalább 10 lírai alkotás), Vajda János (3 vers), Madách Imre: Az ember tragédiája, Stendhal: Vörös és fekete, Gogol. A köpönyeg, Tolsztoj: Ivan Iljics halála, Ibsen: Vadkacsa, Ady Endre (pályakép, ars poeticák, magyarság-versek, istenes versek, szerelmi költészet,)Jókai Mór: Az arany ember, Mikszáth Kálmán: A jó palócok, Tót atyafiak (legalább két novella), Beszterce ostroma, Baudelaire, Verlaine, Rimbaud, Móricz Zsigmond: Úri muri és 1 elbeszélés, Babits Mihály (pályakép, legalább 8 vers, Jónás könyve,), Kosztolányi Dezső (pályakép, legalább 6 vers, novellák,)

Fogalmak

önirónia, összetett (elégikus és ódai) hangnem, időszembesítés, létösszegzés, ballada, lineáris és párhuzamos szerkesztés, többszólamúság, bűn és bűnhődés motívuma, emberiségköltemény, tézis, antitézis, szintézis, keretszín, történelmi szín, determinizmus, realista regény, karrierregény, regényciklus, kisregény, tipizálás, környezetrajz, jellemábrázolás, belső történés, groteszk, kisember, megvilágosodás, belső fejlődés, lélekábrázolás, belső monológ, többszólamúság (polifónia), szimbolikus látásmód, analitikus dráma, romantikus és realista jegyek keveredése, anekdotikusság, megkésett ember (anakronizmus), realizmus, naturalizmus, szimbolizmus, impresszionizmus, szecesszió

12. évfolyam

Témakörök

- ☑ A Nyugat első nemzedéke – a klasszikus modernség a magyar irodalomban
- ☐ Az avantgárd a világirodalomban
- ☐ A XX. század regény- és drámai irodalma
- ☐ A két világháború közti magyar irodalom
- ☐ A XX. század második felének magyar irodalma
- ☐ A posztmodern irodalom

Olvasmányok, szerzők

Tóth Árpád, Juhász Gyula néhány verse, Krúdy Gyula: Szindbád (részlet), Karinthy Frigyes: Így írtok ti (részletek), Apollinaire, Garcia Lorca, Camus, Thomas Mann: Mario és a varázsló, Franz Kafka: Az átváltozás, Orwell: 1984, Dürrenmatt: Fizikusok, Beckett: Godot-ra várva, József Attila (pályakép, legalább 16 vers,), Radnóti Miklós (pályakép, legalább 8 vers,) Szabó Lőrinc (legalább 2 költemény) Áprily Lajos, Nemes Nagy Ágnes, Pilinszky János, Weöres Sándor, Nagy László, Illyés Gyula néhány verse, Márai Sándor: Egy polgár vallomásai (részletek), Ottlik Géza: Iskola a határon, Örkény István: Tóték, egy erdélyi szerző prózai műve, egy erdélyi szerző lírai műve, egy kortárs szerző epikus alkotása vagy egy kortárs szerző több lírai alkotása

Fogalmak

kötet-és cikluskompozíció, szecesszió, létharc, ambivalencia, archaizálás, naturalizmus, ösztönlény, újklasszicizmus, homo aestheticus, versfűzér, létösszegzés, időszembesítés, mélylélektan, freudizmus, tudattalan, novellafűzér, sztoicizmus, impresszionista hangulatlíra, irodalmi paródia, avantgárd, kubizmus, dadaizmus, futurizmus, expresszionizmus, szürrealizmus, konstruktivizmus, elidegenedés, abszurd, groteszk, parabola, mítoszregény, ellenutópia, népi írók, transzilvánizmus, posztmodern

Magyar nyelv

9. évfolyam

Kommunikációs ismeretek (A kommunikáció és a tömegkommunikáció)

Általános ismeretek a nyelvről

A nyelvi szintek grammatikája

Helyesírás

Nyelvművelés

Nyelvészeti folyóiratok, szótárak, kézikönyvek, műsorok

10. évfolyam

Nyelvváltozatok és stílusrétegek

Alapvető retorikai ismeretek (A beszéd előkészítése, kidolgozása, Az érvelés technikája, A szónoklat előadásának követelményei,)

Szövegtipológia

Helyesírás

Könyv- és könyvtárhasználat

11. évfolyam

Stílus és jelentés a mindennapi nyelvhasználatban

A szépirodalmi stílus

Retorikai ismeretek

Helyesírás

12. évfolyam

Általános nyelvészeti ismeretek (Nyelv, beszéd, gondolkodás)

A magyar nyelv története

Nyelv és társadalom

Helyesírás